

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 68/2026-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Luboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **ADEG, s.r.o.**, Boženy Němcovej 12, Košice, zastúpenej Advokátska kancelária Juristi s.r.o., Rázusova 49, Košice, proti uzneseniu Okresného súdu Trebišov sp. zn. 2C/2/2013 z 19. septembra 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky, skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľky

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 11. decembra 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím označeným v záhlaví tohto rozhodnutia, ktoré navrhuje zrušiť, vrátiť vec okresnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie a priznať jej náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Sťažovateľka je žalobcom v konaní o zaplatenie 218 630,62 eur s prísl., ktoré je vedené na okresnom súde pod sp. zn. 2C/2/2013. Proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 11Co/164/2023-931 z 28. augusta 2024 podala dovolanie, v nadväznosti na čo ju okresný súd vyzval na úhradu súdneho poplatku za podané dovolanie vo výške 24 950 eur, a to v lehote do 15 dní odo dňa doručenia výzvy.

3. Sťažovateľka podaním z 21. februára 2025 požiadala o oslobodenie od súdneho poplatku v celom rozsahu, argumentujúc, že jej majetkové pomery jej neumožňujú jeho zaplatenie ani sčasti. Následne 14. apríla 2025 doručila okresnému súdu „Tlačivo pre dokladovanie pomerov účastníka konania, ktorý navrhuje, aby mu bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov“, čím podľa svojho názoru preukázala splnenie podmienok na oslobodenie od súdnych poplatkov v celom rozsahu.

4. Sťažovateľke bolo 14. mája 2025 doručené uznesenie okresného súdu č. k. 2C/2/2013-1014 z 28. apríla 2025, ktorým vyšší súdny úradník žiadosť sťažovateľky zamietol. Výrok uznesenia vyšší súdny úradník odôvodnil tým, že sťažovateľka podaním z 21. februára 2025 nepreukázala splnenie podmienok na oslobodenie od súdnych poplatkov (ďalej len ako „rozhodnutie VSÚ“).

5. Sťažovateľka proti rozhodnutiu VSÚ podala sťažnosť, v ktorej namietala, že z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že vyšší súdny úradník podanie sťažovateľky zo 14. apríla 2025 odignoroval. Podľa jej názoru bol okresný súd povinný dané podanie zohľadniť, pričom rozhodovacia prax smeruje k tomu, že strany sporu sú iniciatívne súdmi vyzývané na zdokladovanie majetkových pomerov. Nečakala na výzvu okresného súdu, ale zdokladovanie majetkových pomerov sama preukázala a nezohľadnením tohto podania došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces.

6. Sťažnosť sťažovateľky okresný súd napadnutým rozhodnutím zamietol. K námietke sťažovateľky, že vyšší súdny úradník odignoroval jej podanie zo 14. apríla 2025, uviedol, že dané podanie nebolo opomenuté alebo nevyhodnotené, ale ani v tomto dodatočnom podaní sťažovateľka svoj návrh nijakým spôsobom neodôvodnila, nepreukázala a ani nenavrhol vykonať žiaden dôkaz. Okresný súd sa stotožnil s názorom žalovaného, ktorý poukázal na rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 2013/2022 z 10. mája 2022. Ďalej zdôraznil, že sťažovateľkou predložené tlačivo bolo takmer vo všetkých jeho častiach prázdne, nevyplnené, a bližšie zdôvodnenie neposkytla sťažovateľka ani vyplnením 5. časti „*ďalšie skutočnosti, ktoré by súd mal zohľadniť*“. Osobitne poukázal na rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 302/2024 z 25. júna 2024, podľa ktorého ak dôjde k postúpeniu pohľadávky s cieľom, aby postupník pri preukazovaní nemajetnosti požíval právo na oslobodenie od súdnych poplatkov, takéto postúpenie je v rozpore s čl. 5 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), v nadväznosti na čo nie je potrebné skúmať majetkové pomery žiadateľa. V prejednávanej veci okresný súd zdôraznil, že sťažovateľka svoje majetkové pomery ani nepreukázala.

7. Sťažovateľka všetky závery okresného súdu považuje za arbitrárne. K podaniu zo 14. apríla 2025 uvádza, že tvrdenie sudcu okresného súdu, že toto podanie bolo zohľadnené, z odôvodnenia rozhodnutia VSÚ nevyplýva, a teda toto tvrdenie je nesprávne a arbitrárne. Namietajú aj záver okresného súdu, že sťažovateľka svoje pomery nepreukázala, keďže tieto zdokladovala vyplnením tlačiva. Pokiaľ niektorá kolónka zostala nevyplnená, znamená to, že sťažovateľka do nej nespadá, a teda nemala čo vyplňať. Ani nevyplnenie kolónky č. 5 (iné relevantné skutočnosti, pozn.) nemôže byť sťažovateľke na ujmu, pretože žiadne iné relevantné skutočnosti tu prítomné neboli. Sťažovateľka namietajú tiež záver o nepreukázaní pomerov, keďže ak neexistujú aktíva ani pasíva, nie je čo preukazovať. Namietajú, že záver súdu, ktorý postúpenie pohľadávky posúdil cez prizmu čl. 5 CSP, je nepreskúmateľný, keďže z neho nevyplýva žiaden myšlienkový postup okresného súdu ani úvahy, na základe ktorých dospel k záveru, že cieľom postúpenia bolo získanie oslobodenia od platenia súdneho poplatku za dovolanie.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľky je vytýkaná arbitrárnosť napadnutého rozhodnutia, ktorým okresný súd zamietol sťažnosť proti nepriznaniu oslobodenia od zaplatenia poplatku za podané dovolanie.

9. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu napadnuté rozhodnutie okresného súdu spravidla nemôže byť predmetom ústavnej ochrany, pretože, aj keď sa jeho výsledok sekundárne dotýka účastníka konania, samotný „spor“ o oslobodenie od súdnych poplatkov vzhľadom na podstatu konania v zásade nedosahuje intenzitu znamenajúcu porušenie základných práv a slobôd sťažovateľa. Rozhodovanie o tom, či sú splnené zákonom ustanovené podmienky napríklad na oslobodenie od súdnych poplatkov, o následkoch nepriznania oslobodenia od povinnosti zaplatiť súdny poplatok alebo o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku, spadá výlučne do rozhodovacej právomoci všeobecných súdov. Je preto vecou judikatúry všeobecných súdov, aby vymedzila kritériá, z ktorých bude pri aplikácii zákonných ustanovení týkajúcich sa súdnych poplatkov vychádzať (m. m. I. ÚS 33/2025 a tam uvedená judikatúra). Vytvorenie a ustálenie konkrétnych limitov interpretácie a aplikácie príslušných zákonných noriem prináleží ich rozhodovacej praxi. Ústavnému súdu zásadne neprislúcha úloha ich prehodnocovania (IV. ÚS 442/2024).

10. Aj rozhodovanie všeobecných súdov vo veciach súdnych poplatkov však musí mať zákonný podklad a nemôže byť výsledkom arbitrárneho prístupu či zjavne nesprávneho právneho posúdenia skutkového stavu podľa podústavného práva, ktorým je v tomto prípade zákon o súdnych poplatkoch. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia má poskytnúť jasné a zrozumiteľné odpovede na podstatné právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Vychádzajúc z už uvedeného, ústavný súd preskúmal obsah napadnutého uznesenia, aby v kontexte sťažnostných námietok zistil, či právne závery v ňom obsiahnuté sú ústavne udržateľné a zlučiteľné s obsahom sťažovateľom namietaných základných práv.

11. V úvode ústavný súd považuje za nevyhnutné ozrejmiť, že nedostatky rozhodnutia vyššieho súdneho úradníka pri rozhodovaní o žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov je možné konvalidovať rozhodnutím sudcu v konaní o sťažnosti proti tomuto rozhodnutiu. Keďže sťažovateľka k ústavnej sťažnosti nepriložila rozhodnutie VSÚ ani svoju žiadosť o oslobodenie doplnenú podaním zo 14. apríla 2025, ako ani samotnú sťažnosť proti rozhodnutiu VSÚ tak, aby ústavný súd mal všetky podklady k posúdeniu sťažnostných námietok, ústavný súd vychádzal len z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia sudcu, a to tak pri ustáľovaní námietok sťažovateľky proti rozhodnutiu VSÚ, ako aj pri posudzovaní vysporiadania sa s nimi napadnutým rozhodnutím.

12. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že sťažnostná argumentácia sťažovateľky spočívala v námietke, že splnenie podmienok na oslobodenie od súdnych poplatkov bolo z jej strany v celom rozsahu riadne preukázané, a namietala, že vyšší súdny úradník nezohľadnil podanie zo 14. apríla 2025, čím došlo k porušeniu sťažovateľkinho práva na spravodlivý proces.

13. K uvedenej námietke sťažovateľky okresný súd zaujal stanovisko v bode 13 napadnutého rozhodnutia tak, že predmetné podanie bolo zohľadnené, ale ani týmto doplnením sťažovateľka svoj návrh nijako neodôvodnila a nenavrhol vykonať na jeho preukázanie žiaden dôkaz. Správnosť tohto záveru podporil odkazom na vyjadrenie žalovaného, ktorý poukázal na rozhodnutie ústavného súdu, ktorý v otázke oslobodenia od súdnych poplatkov judikoval, že dané konanie nie je ovládané vyhľadávacou zásadou a je to práve sporová strana, ktorá má v čo najväčšom rozsahu preukázať svoje pomery a ponúknuť na ich preukázanie relevantné informácie a listiny, nečakajúc pritom

na iniciatívu súdu. Okresný súd tiež zdôraznil, že dané tlačivo bolo v mnohých častiach prázdne, čím bol toho názoru, že ani doplnením žiadosti sťažovateľka svoje pomery nepreukázala. K uvedenému ústavný súd uvádza, že ak aj v rozhodnutí vyššieho súdneho úradníka absentovalo vysporiadanie sa s doplnením žiadosti podaním zo 14. apríla 2025, v napadnutom rozhodnutí došlo (z pohľadu výsledku konania) ku konvalidácii daného stavu, pretože okresný súd sa s týmto podaním vysporiadal. Keďže ústavný súd pristupuje v otázke rozhodovania o oslobodení od súdnych poplatkov zdržanlivo, uzatvára, že žiadosť sťažovateľky vrátane jej doplnenia bola okresným súdom posúdená, a tento síce stručne, ale jasne uviedol, že žiadosti sťažovateľky o oslobodenie nevyhovelo z dôvodu absencie riadneho preukázania pomerov, keď sťažovateľka neprodukovala potrebné informácie a na preukázanie svojich majetkových pomerov nenavrhol vykonať žiaden dôkaz.

14. V nadväznosti na uvedené okresný súd, akcentujúc postúpenie pohľadávky v priebehu konania na sťažovateľku, sekundárne poukázal aj na skúmanie účelovosti daného postúpenia v kontexte už zmieneného rozhodnutia ústavného súdu, v zmysle ktorého postúpenie, v dôsledku ktorého by postupník pri preukazovaní svojej nemajetnosti požíval oslobodenie od súdnych poplatkov, môže byť posúdené cez prizmu zneužitia práva, ktoré v zmysle čl. 5 CSP nepožíva ochranu, v nadväznosti na čo sa majetkové pomery postupníka neskúmajú. V danom kontexte však uviedol, že posudzovaniu uvedeného predchádza riadne zdokladovanie pomerov, k čomu v prejednávanej veci nedošlo, keďže sťažovateľka svoje pomery riadne nezdokladovala, čo bolo aj dôvodom zamietnutia jej sťažnosti napadnutým rozhodnutím. Keďže ide o sekundárnu argumentačnú líniu okresného súdu, ústavný súd v súlade so svojou rozhodovacou činnosťou, v zmysle ktorej na odôvodnenie procesných rozhodnutí sú kladené požiadavky na nižšej úrovni ako v prípade meritórnych rozhodnutí, považuje odôvodnenie napadnutého rozhodnutia za dostatočné.

15. Vzhľadom na ústavnú udržateľnosť napadnutého procesného rozhodnutia ústavný súd dospel k záveru, že ústavná sťažnosť sťažovateľky je zjavne neopodstatnená, a preto ju odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

16. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. februára 2026

Peter Molnár
predseda senátu